

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K, Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára — — — — — 1.500 K

Budapest, 1924.

V. évfolyam, 37. szám.

Vasárnap, szeptember 21.

Amit tudnia kellene a képviselőnek.

Küldöttséget vezetett egyik demokrata képviselő a földművelésügyi miniszterhez a földreform végrehajtásának megsürgetése céljából. Arról volt szó, hogy a hadirokkantak a véget nem érő póttárgyalások miatt nem tudnak hozzá jutni a házhelyeikhez. A képviselő úr, mint a küldöttség szónoka, higgadtan kezdte meg a beszédét, de utóbb annyira elsodorta az indulat, hogy kezeivel a miniszter arca körül hadonászott. Az izgatott hangulat ragadósnak bizonyult. Mert miközben a sarokba szorított miniszter megnyugtató választ kívánt adni, a küldöttségbe beállított hadirokkant kítőre elkeseredéssel kiáltott közbe, hogy Magyarországon nincs törvény. Azzal ért véget a kínosan zajos jelenet, hogy a szenvedélyesen kiáltozó rokkantat gyengéden el kellett távolítani. Így olvastuk az esetet egy esti lap hasábjain.

Mi a hadirokkant elkeseredésén és fegyelmetlenségén nem csodálkozunk. Neki az érdemessége kétségtelen; föld is van, javaslat is van már mult év ősze óta; megfejthetetlen tehát előtte, hogy a tökéletesen tisztázott lehetőség ellenére sem tud hozzá jutni a házhelyéhez. Mi más oka lehetne ilyen egyszerű ügy eszten-dős elhuzásának — kérde — mint az, hogy ki akarják nullázni őt a szegényt. De hát ezt érdemli-e

meg ő, aki lövészárkokban vérzett és testi épségét áldozta a haza védelmében? Van-e elismerés és hála abban az országban, amely ilyen mostohán bánik el a háború áldozataival; és van-e jog, ha a törvény világos parancsait is vonakodnak végrehajtani? Nincs és nincs!, kiált fel a hadirokkant az őt ért méltatlanság miatt való fájdalmas elbúsulásában és mert a természet egyszerű fia, nem is bírja fékezni magát a miniszter előtt sem, hanem amint a képviselő beszéde átnyilaltatja szívéen a kijátszott ember keservét, azon nyersen tör fel ajkain a panasz szava. Megértjük mi a hadirokkant lelkiállapotát és nem is akarjuk magaviseletéért megrovásban részesíteni.

Hanem a képviselő, az már más. Az tanult, művelt ember. Neki már sok mindent kell tudnia, amit a hadirokkant nem is tudhat. Mindenekelőtt azt kellene tudnia, hogy a miniszter olyan magas állást tölt be, amely minden

körülmények között tiszteletet parancsol. Neki tudnia kell, hogy a magyar alkotmány értelmében a minisztert csak a parlament vonhatja felelősségre, nem pedig holmi deputáció. A küldöttséget a kérelem szerény hangja illeti meg, még ha hatvanhat-szor is méltánylandó sérelmet képvisel. Tudnia kell azonban a képviselőnek azt is, hogy a földreform-törvényt nem a földművelésügyi miniszter hajtja végre, hanem egy független

A Falu-Szövetség kiállítása Jászapátin.

A kiállítás rendezősége a fővárosi vendégekkel és a művésztelep növendékeivel.

biróság, amellyel a földművelésügyi miniszter nem rendelkezik. Ha tehát a bíróság eljárása hosszadalmas, avagy a végrehajtás során a törvény célzatai esetenként nem érvényesülnek, ezért nem lehet a minisztert kérdőre vonni, vagy szemrehányásokkal illetni még az ildomosság keretei között sem. A miniszternek legfeljebb tudomására lehet hozni a vélt visszasságokat és legfeljebb kérni lehet tőle azt, hogy hasson közre a panaszok orvoslása érdekében. És amennyiben tőle függ, bizonyára meg is teszi ezt, mert hiszen nincs még egy másik ember, aki annyira szívén viselje a földreform ügyét, mint épen a földművelésügyi miniszter.

Ha pedig mindezeket tudja a képviselő, amint kötelessége volna, akkor nem áll oda a miniszter elé támadó állásba, nem igyekszik felaljazni a panaszok keserűségét meggondolatlan heves szavakkal, hanem ellenkezően: maga igyekszik első-sorban felvilágosítani az elégedetleneket arról, hogy a panaszok elintézésére a bíróság illetékes és mikor a miniszter elé állanak, akkor nem a huzavonások okozóját, nem az ellenséget, hanem a megértő pártfogót kell keresniök.

Bizvást elmondhatná azután a képviselő azt is, hogy a bíróságban sem a nép ellenségei ülnek, hanem jóakarátú, a jogszolgálat mezején becsületben megőszült férfiak, akik megszakadásig dolgoznak és önzetlenül végzik a legnehezebb munkát. És ha olykor mégis megakad a gép s nem akar megtelni a régen tartogatott zsák, ez bizonyára csak azért történik, mert nem győzi fel-dolgozni az ezernyi villás által beléje dobott kéréket

Budapest, szeptember 21.

Bácskai bort szüretelünk. Bácskában azt mondják, olyan jó ivók az emberek, hogy mind megisszák a bortermésüket. Nem kerül belőle kivételre egy liter sem. Jóformán így járunk az idén országszerte a borterméssel. Nem épen azért, mintha sokat innánk, hanem azért, mert kevés terem. Alig taksálják a termésbecslők egy millió hektoliterre az egész országban, holott rendes esztendőben három millió hektoliter szokott teremni. Mivel pedig jó magunknak kell a belső fogyasztásra 1½—2 millió hektoliter, nem jut már kivételre az osztrák sógornak belőle. Mégis azt hajtogatják egyes merkantilista lapok, hogy lemegy a bor ára, mert a külföldre nem lehet kivinni. Ostoba beszéd. Csupa spekuláció az egész, hogy a szőlősgazdákat megijesszék s olcsón összevásárolhassák az új bort. De mikor a belső szükségletre se elég a termés, lesz elég kereslet, több mint a kínálat. Ne üljenek föl hát a szőlősgazdák, hanem tartsanak ki a tisztességes árak mellett. Van azonban szavunk még a kevés termés okához is. Ne kenjük mindent az időjárásra. Amelyik szőlősgazda időben és gyakran permetezett, annak a szőlőjét nem ette meg a peronoszpóra. Fukar gazdának azonban vékonyan csurog a mustja. Okuljunk belőle a jövőre s ne fukarkodjunk a gálliccal!

*

Kártyások a hálóban. Gazdag halászatot rendezett a fővárosi rendőrség vasárnap éjjel. Akárcsak a balatoni halászok, éjjel vetette ki a hálóját egy-két «előkelő» klub

rejtekhelyeire. A fogás kitűnően sikerült. Száznál több hazárd-kártyajátékos került hálóba, akik jelenként a kártyaklubok asztalánál nyernek és vesztenek milliókat. Ezuttal mind rajta vesztettek. Mintegy ötven detektív és rendőr ütött rajtuk mindenütt. Lett nagy riadalom. «Uri» gavallérok és selymes estélyi ruhába öltözött dámák sikoltoztak. De mind hiába volt. A szigorú rendőrök rátették a kezüket a bankra, vagy száz millió koronát elkoboztak s aztán csordába gyűjtve a kártyás spekulánsokat a dutyiba terelték őket. Hiába igazolták magukat. Egy kivágott ruhájú művésznő mérgeben és szegycsében a köveztetre vetette magát, de az sem használt. Mind a dutyiba került. Mi pedig azt mondjuk, hogy jól tette a rendőrség. Végre kellő erővel járnak el azok ellen, akik munkakerülésből és nyereszkeszedségből akarnak jobban megélni, mint aki hajnaltól napestig verejtékeztve dolgozik a szántóföldön.

A haszonbérletekről.

Irta: Jakabházy János dr.

V.

A haszonbérleti szerződések bejelentése.

A földreformtörvény életbe lépte óta mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlanokra vonatkozó haszonbérleti szerződéseket kötelesek a szerződő felek az ingatlan fekvése szerint illetékes közigazgatási bizottság gazdasági albizottságához tudomásul vétel végett bejelenteni. A bejelentéshez csatolni kell a szerződések eredeti és két másolati példányát. Ha a gazdasági albizottság bemutatástól számított 30 napon belül nem határoz, úgy a szerződést tudomásul vettnek kell tekinteni. A jóváhagyás meg nem tagadható, ha a haszonbérli okleveles vagy hivatásos gazda, vagy ha az okszerű gazdálkodás tőle különben is várható. Igen nyomós indokok alapján a haszonbérlet ingatlanon kishaszonbérletek is létesíthetők. A szerződés jóváhagyásának megtagadása esetén a felek, a jóváhagyás ellen pedig közérdekből van helye fellebbezésnek az O. F. B.-hoz. Ha az O. F. B. az iratok fellebbezésétől számított 30 napon belül nem nyilatkozik, a haszonbérleti szerződést tudomásul vettnek kell tekinteni. Ha a 100 kat. holdat meghaladó területekre kötött haszonbérleti szerződést egészben átvenni nem célszerű, az O. F. B. a földművelésügyi miniszter indítványára vagy anélkül is arra kötelezheti a haszonbérleti szerződés tudomásul vételekor a haszonbérliőt, hogy a haszonbérlet mezőgazdasági területnek legfeljebb 15%-kát haszonbérleti szerződés feltételei mellett és a szerződés időtartamára közvetlenül adja át kishaszonbérletekbe. A kiadandó terület megállapításakor azonban figyelemmel kell lenni a visszamaradt területen az okszerű gazdálkodás követelményeire.

Jogában áll az ingatlantulajdonosnak a tervbevett haszonbérbeadás az ajánlattevő haszonbérliők megnevezésével az ingatlan pontos körülírásával, valamint a községi képviselőtestület nyilatkozatával a szerződés megkötése előtt az Országos Földbirtokrendező Bíróságnál bejelenteni azért, hogy a földművelésügyi miniszter meghallgatása után nyilatkozzék, vajjon tervbevett haszonbérleti szerződés megkötése esetén annak átvételét egészben, vagy részben kishaszonbérletek alakítása végett elrendeli-e vagy pedig a területnek hány % át mily feltételek alatt kívánja kishaszonbérletekbe adni. Az O. F. B.-nak a miniszter megkérdezése után számított 60 napon belül kell nyilatkoznia, amely 60 nap nagybirtoknál egy ízben meghosszabbítható. Ha az O. F. B. fenti határidőn belül nem nyilatkozik, úgy kell venni, mint aki a haszonbérletbeadáshoz hozzájárult és abból kisbérletek alakítását nem kívánja. Ha pedig azt mondaná, hogy a birtokot egészben vagy részben kishaszonbérletek alakítására kívánja fordítani, az esetben a tulajdonos a haszonbérletbeadástól elállhat és ezen körülményt az O. F. B.-nál bejelenteni köteles. A törvénynek a kishaszonbérletek alakítására vonatkozó rendelkezéseinek alkalmazását egyéni jogcímek senkisének követhető és nem követelhető a kishaszonbérleteknek a haszonbérleti szerződés lejártá után való meghosszabbítása sem.

Tisztelgés a zászló előtt.

A Hangya cserkészek aligai táborából.

Játékgyakorlatok.

Amint lájuk, tehát a haszonbérleti jogviszonyok rendezésénél vannak régi kitaposott szabályok, amelyek semmi körülmények között sem mellőzhetők és vannak olyanok, amelyek nagy mértékben megváltozott gazdasági és szociális viszonyok hatásai alatt keletkeztek és amelyek bizonyos mértékben a tulajdonjogból származó szabad rendelkezési jogot korlátozzák. A jognak azonban alkalmazkodnia kell a gyakorlati élethez és oda kell irányulnia, hogy minden oldalon az igazság és méltányosság elve érvényesüljön. (Vége.)

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A Nemzetek Szövetségének genfi közgyűlésén Apponyi Albert gróf nagy beszédet tartott a leszerelésről és a kisebbségi kérdéssről. Beszédének általános szelleme szemmel láthatóan az a reményt tükrözte vissza, hogy a Nemzetek Szövetsége revizió alá veszi a békeszerződést.

Apponyi beszéde igen nagy feltűnést keltett a Népszövetségben megjelent kiküldöttek körében s különösen a kisántant képviselői készültek vele szembeszállni. Ettől azonban elállottak, mivel Macdonald angol miniszterelnök beszéde után kénytelenek voltak belátni, hogy

a kisántant politikája csődöt mondott.

Csütörtökön Bethlen István gróf miniszterelnök tartott a közgyűlés teljes ülésén nagy beszédet, amelyben kifejtette, hogy

Magyarország gazdasági talpraállítása az első komoly lépés azon az úton, amely Középeurópa politikai konszolidációja és békéjének biztosítása felé vezet.

A Nemzetek Szövetségének magyarországi akciója indította meg Középeurópában mindegyik részén az erkölcsi leszerelést, amely előfeltétele a fizikai leszerelés sikeres végrehajtásának. Magyarország pénzügyi és gazdasági segítségért köszönetét fejezte ki a Nemzetek Szövetségének.

Ugyancsak nagy sikert ért el Korányi Frigyes báró is Genfben, aki rámutatott a szanalás eddigi eredményeire. Kimutatta, hogy különösen

a mezőgazdasági termelés fejlődött nagy mértékben s hogy a termelés ezen a téren erőteljesen induljon meg, ahhoz csupán a tőke hiányzik.

Az elmúlt vasárnap több kisczardapárti képviselő és politikus olaszországi tanulmányútra indult. A kirándulás célja főként az, hogy Olaszországnak mezőgazdasági viszonyait alaposan megismerjék. A képviselők szeptember 30-án térnek vissza Budapestre.

+MEZŐGAZDASÁG+

A fajsúlymérők használata a gazdasági gyakorlatban.

Irta: Windisch Rikárd dr., gazdasági akadémiai tanór.

Fajsúlymérők készülnek a víznél könnyebb és a víznél nehezebb (kisebb és nagyobb fajsúlyú) folyadékok fajsúlyának meghatározásához. Az olyan, a már említett elven alapuló eszközök, amelyek a megvizsgált folyadékoknak nem a fajsúlyát, hanem ezeknek töménységét mutatják aszerint, hogy minő a rendeltetésük, tejmérőknek (Laktodensimeter), szeszmérőknek (Alkoholometer), cukormérőknek (Saccharometer) mustmérőknek, lúgmérőknek s. i. t. nevezetnek.

Minden folyadék fajsúlya változik a hőmérséklettel. Egy és ugyanazon folyadék ha hideg sűrűbb — nagyobb — fajsúlyú, ha melegebb ritkább — kisebb — fajsúlyú. A fajsúly megállapításánál tehát a megvizsgált folyadék hőmérsékletét is figyelembe kell venni.

A jobb minőségű, pontosabb vizsgálatokra szánt fajsúlymérőkön azért rendszerint hőmérőt is találunk, amellyel egyidejűleg a megvizsgált folyadék hőmérsékletét is meghatározhatjuk.

Minden fajsúlymérő, akárminő folyadék vizsgálására készült is az, a kérdéses folyadék fajsúlyát, illetve cukor-, szesz-, lúg-, sótartalmát helyesen csak az esetben mutatja, ha megfelelően használjuk és annál a hőfoknál alkalmazzuk, amelynél annak léptéke — beosztása — készült. Ez mindig fel van tüntetve a műszer felsővégén lévő léptéken.

A vizsgálat előtt a folyadékot — must, tej, szesz, pálinka — tehát vagy fel kell melegíteni, vagy le kell hűteni a műszeren feltüntetett hőmérsékletre. Vagy pedig leolvassuk a műszeren lévő hőmérőn a hőfokot és a fajsúlymérő lesúlyedési fokát és a műszerhez való táblázat segítségével megtegyük az ú. n. javítást (korrekciót).

A fajsúlymérők használata eléggé egyszerű. A jól összekevert és a megfelelő hőmérsékletre hozott folyadékokat beleöntjük olyan bő üveghengerbe, amelyben a műszer szabadon, anélkül hogy a henger falához tapadna, úszhat. E hengernek

Alkoholometer.

Laktodensimeter.

teljesen vízszintesen kell állania. E célra vagy egészen mere-dekfalú vagy a felsőrészükön kiszélesedő hengereket hasz-nálunk.

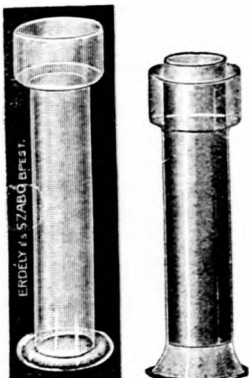
Vannak, illetve használnak olyanokat is, amelyeknek a felsőrészen vályut találunk, amely a műszer által kiszorí-tott folyadékmennyiség befogadására való. A teljesen tiszta és száraz fajsúlymérőt a felsővégén megfogjuk és lassan belesüllyesztjük a folyadékba. Amikor megáll, eleresztjük. Öt-percnyi várakozás után úgy olvassuk le az osztályfokot, ameddig a műszer a folyadékba süllyedt, hogy szemünk a leolvasott fokkal vagy ennek töredékeivel — tized, ötöd — egy vonalba essék. Ha a leolvasás alkalmával nem így járunk el, hanem alulról felfelé nézünk vagy fordítva felülről olva-sunk le, hibás lesz az eredmény. A leolvasott fokok és szemünk is, mindig egy vízszintes vonalba essék.

A gazda nagyon sokszor kénytelen használni fajsúlymérőket. Részint azért, hogy károsodástól óvja meg magát, részint azért, hogy segítségükkel ellenőrizhesse gazdasága egyes termékeit. A fajsúly-mérőkön kívül igen sokszor kénytelen a mérlegen kívül egyéb mérőeszközöket is használni, amelyek-ről még majd szó esik az alábbiakban.

A gazda a fejőstehenészetekben iparkodik a tejhozamot és a tej minőségét fokozni. A kevés-és a gyenge tejet adó teheneket lassankint ki-selejtezi. A próbafejések alkalmával nem elég az egyes tehenektől fejt mennyiséget megállapi-tani, hanem ajánlatos eme tejek zsírtartalmát is meg-határozni.

A tej zsírtartalmá-nak gyors meghatározá-sára való eszköz a Gerber-rendszerű, amelyet alka-lomadtán külön közle-mény keretében szándé-kozunk ismertetni.

A tej fajsúlyának meghatározásánéhane-mcsak kívánatos, de felette szükséges is. Ez a tej-sűrűségmérő — Lakto-

Üveghengerek a fajsúlyméréshez.

Sacharo-meter.

simeter — segítségével történhetik. Ha a gazda sajtgyár-tással iparszerűleg foglalkozik, rendszerint vásárol is tejet. Felette célszerű, sőt szükséges is ennek minőségét ellenőrizni. Ez pedig a sajtgyárba beszállított tej úgy fajsúlyának, mint zsírtartalmának meghatározása útján történik. Legalább is a fajsúlyra határozottak meg, mert durva hamisítások — vize-zés — ellen ily módon lehet csak védekezni. Több tehát-tól fejt kevert tej fajsúly a 10280 és 10350 között szokott inga-dozni. Ha vizezték a tejet, annak fajsúlyja annál jobban csök-ken, minél több vizedt adtak hozzá. Elérheti az a 10150—10200 fajsúlyt is. Durva hamisítások vizezés útján így biz-tosan felismerhetők s a gazda károsodás ellen ily módon biztosította magát.

A tejfajsúlymérők használatánál nem szabad arról me-feledkezni, hogy annak léptékén az egység és az első tize-des — 10 — egyszerűség kedvéért el vannak hagyva. Ha tehát e mű-zeren 3250 fokot olvastunk le, illetve a műszer eddig a fokig süllyedt le, úgy kapjuk meg a fajsúlyt, hogy e szám elé odairjuk az elhagyott 100-at, vagyis a kér-déses tej fajsúly a 10325.

A Schadek Antal-féle epegyógyaszpán és comedo arcvíz a legmegbízhatóbb szer pattanás, mitesser és tágpórus ellen. SZEPLŐ, májfolt és bőrelszíneződés ellen egyetlen szer a Pigment-kenőcs. A SZÉNSAVASFÖLD teltebbé, üdűvé, frissé teszi az arcot. Beszerezhető: Schadek Antal kozmetikai műtermé-ben, IV., Váci-u. 12. félelelet.

Ne vessünk őszi gabonát super-foszfát nélkül.

Irta: Kolbai Károly.

Az idei szomorú gabonaterméseredményeink érzékenyen károsították úgy a gazdákat, valamint az egész országot. Tekintünk ezt a csapást intésnek arra nézve, hogy a jövőben a gabonatermesztésre nagyobb figyelmet kell fordítanunk. Unos-untig halljuk, hogy száraz éghajlatunk alatt főtermé-nyünk a gabona, a gabonák közül is az őszié. Ha pedig ezt elismerjük, mezőgazdálkodásunk jóvedelmének fokozása érdekében a legtöbbet akkor tesszük, ha az őszi gabona minden igényét kielégítjük, gondoskodunk arról, hogy az a lehető legzavartalanabban fejlődhessen, ne dőljön meg, gyorsan, egyenletesen érjék és szemét súlyossá hízalja. Ezt az okszerű talajművelés mellett úgy érhetjük el, hogy számára elegendő táplálórügyről gondoskodunk.

El kell ismernünk, hogy istállótrágyánk a helytelen kezelés következtében rossz és semmi esetre sem elég a termékekkel a talajból kivont táplálórügyek visszapótlására. Már pedig ez terméseink állandó csökkenését jelenti. Ezt meg kell akadályoznunk!

Amint említettem, az istállótrágyánk kevés és rossz. Ha jó volna is, akkor sem tartalmazna annyi foszforsavat, amennyire a gabonaféléknek szükségük van, nincsen benne éppen abból a táplálórügyből elegendő, ami magja fejleszté-séhez a legfontosabb. Így csak annyi magot terem, amennyit a rendelkezésre álló foszforsavból teremni bír, legyen a többi táplálórügyből bármennyi is a talajban! Nem marad tehát más hátra, mint a foszforsav pótlása, ami legcélszerű-ben és legolcsóbban superfoszfát használatával történik.

A gabonafélék superfoszfáttal való trágyázásának szük-ségességét több évtizedes tapasztalat bizonyítja. Tudományos kísérletek eredményei, uradalmak, sőt jól gazdálkodó kis-gazdák tapasztalatai is emellett szólnak. Ezt tudtuk már a háború előtt, hiszen a háború alatt, a háború utáni keserves időkben váltig sóhajtoztak azok a gazdáink, akik hatását meg-ismerték: «Csak lehetne megint elég superfoszfátot kapni!» Ma már van elegendő. A Moson vármegyében levő Halászi köz-ség dicséretre méltó kisgazdái már a múlt esztendőben is sok superfoszfátot használtak, az idén pedig alig akad közöttük olyan, aki őszi gabonája alá ne rendelt volna. Halászi kisgazdái már tudják, hogy érdemes superfoszfáttal trágyázni, teszik is. Bárcsak így cselekednék szegény Csonka-Magyarország minden kisgazdája! A halásziaknak könnyű dolguk volt. A háború előtt, de már a háború óta is kap-tak vagy a Gazdasági Egyesülettől, vagy pedig a magyar-óvári Gazdasági Akadémia útján kísérleti célokra ingyen műtrágyát. Az a néhány mázsa kísérletre való műtrágya megmutatta jó hatását, szemmel láthatólag is bebizonyította előttük a műtrágyázásnak, különösen pedig a superfoszfát használatának kedvező hatását, főként az őszi kalászosokon.

A halászi kisgazdák tapasztalatait azért vetem papírra, hogy okuljon belőle az egész ország minden kisgazdája.

Egy métermázsza superfoszfát az őszi kalászos termését legalább egy métermázsával emeli, gyakran megesis, hogy ennél jóval nagyobb 1½—2½ mm. terméstöbbletet is eredményez.

A superfoszfátot foszforsavtartalma szerint fizetjük, egy kilogramm százaléknak nagyban ára 2 kiló 30 deka búza. Ez annyit jelent, hogy 1 métermázsza 16% foszforsavat tar-talmazó superfoszfátért 16×23 kiló, azaz 368 kiló búzát kell fizetnünk, ha a superfoszfátot vagónszámba vásároljuk. Ehhez még hozzászámítják a zsák árát, mely 5 kg. búza ára szokott lenni, azonkívül a szállítási költséget úgy, hogy a gazdának legalább 1 métermázsza búzaterméstöbbletet bizto-sító 1 métermázsza superfoszfát 50 kg. búzájába kerül.

Szinte hallom már a kifogást: «Hogyan vegyek én vagónszámba superfoszfátot, amikor csak néhány méter-mázsára van szükségem. Erre rövid a válasz: úgy, mint a halásziak. Álljanak össze a falubeliek, akik műtrágyát akar-nak hoztatni és szerezze azt meg egy közülök vagontételeben, közvetlenül valamelyik gyártól, amelyik a legközelebb van, mert a sokszor tág lelkiismeretű közvetítőkereskedelem útján szerzett drága és gyakran rossz.

A vásárolt műtrágya jóságáról ajánlatos — bármilyen megbízható helyről rendeljük is — bizonyosságot szereznünk oly módon, hogy hivatalos mintát veszünk belőle és azt valamelyik mezőgazdasági vegyvizsgáló állomáson megvizsgáljuk. Az eladó köteles a vevőt a hivatalos átlagminta vételénél követendő eljárásra figyelmeztetni.

A vett szuperfoszfátot ne tartogassuk sokáig, mert minősége romlik, hanem csak annyit rendeljünk, amennyit az ősszel el is használunk.

A szuperfoszfátot legjobb sorszámozó vetőgéppel a vetéskor a vetett sorokba hinteni, amely azt a magvakhoz juttatja, úgy hogy amint a belőlük kikelő növényke táplálkozni kezd, rögtön rendelkezésükre áll. Így feleannyi szuperfoszfát kell ugyanannyi terméshozat előállításához, mintha azt vetés előtt hintjük el. Ilyen vetőgépet kisgazdák szövetkezve vegyenek. Használata igen rövid idő alatt kifizeti magát. Erre azonban nincsen okvetlenül szükség, mert a sorba vetett szuperfoszfátból kevesebb kell ugyanakkora terméshozat előállítására, mintha kézzel szórjuk azt el, azonban a fel nem használandó mennyiség megmarad a földben és a következő esztendő termését fokozza, míg a sorba vetettnek utóhatása alig van.

Sorba vetve a szuperfoszfátot, belőle kat. holdanként 75—100 kg. kell.

A több évtizedes tapasztalat azt bizonyítja, hogy őszi kalászosok alá — kézzel szórva — kat. holdanként 150—300 kg. szuperfoszfát használata a legjövődelműbb. Legkésőbb a vetés előtt kell elszórni és be kell fogasolni.

A fentiekben hallgattam a talaj okszerű megmunkálásáról, hiszen erről a «Vasárnap» olvasói ügyis eleget olvastak. Itt csak annyit jegyzek meg, hogy minél tökéletesebben munkáltuk meg a földet, annál nagyobb lesz a szuperfoszfát terméshozatát.

Burgonyatermésünk hanyatlásának okai. Már évtizedekkel ezelőtt megállapították a természetbúvárok, hogy a burgonyának állandóan gumóval való tovább- szaporítása a termés csökkenését vonja maga után. Azon burgonya van életerejének és termőerejének teljében, mely a burgonya lombján képződött magvakból mely ki és annál inkább gyengül az életerő, minél több generáción át volt csak gumó útján szaporítva. Mivel a mi rózsaburgonyánkat már évtizedek óta csak gumó útján termeljük, nyilvánvaló, hogy rózsaburgonyánknak termőereje is visszafejlődött. Ennek ellensúlyozására iparkodjunk a nemesítők által forgalomba hozott újfélésekből venni a vetőmagot. A terméscsökkenés második okát az Alföldön Westsik gazdasági felügyelő abban találja, hogy a vetőgumókat meleg pincékben tartják, hol ezek kicsiráznak. E csirák az elültetés előtt természetesen letöredeznek. Igaz ugyan, hogy az első csiráitól megfosztott gumó is kihajt, de ezen második póthajtások már nem oly életerősek, mint az első csirakéi lettek volna. A vetőgumót tehát ne tartjuk télen se 8—10°-nál melegebb helyen s így tartjuk vissza a túlkorai csirázástól. Nagy része van a termés csökkenésének abban is, hogy a burgonyavész és a levélfodrosodás nevű betegségek ellen nem védekezünk. Az elsőnek a kékgálicos (bordó) lével való permetezés az ellenszere, az utóbbi ellen pedig tyúktojásnál nagyobb gumók ültetésével védekezünk.

Séta a budapesti haszonállatvásáron. Szeptember 6—15. napjain újból zászólódszt öltöttek a Budapesti Országos Tenyész- és Haszonállatvásártelep épületei. Istállóit megteltek az ország minden részéből felhajtott haszonállatokkal. Kiváló régi szimmentáli tenyésztőink (Gaal József, báró Jeszenszky Jánosné, Bernrieder József, Dóry Frigyes stb.) mellett szép telivér szimmentáli bikákat hajtottak fel a püspökhatvani kisgazdák. (Ezen kis tót község már évekkal ezelőtt magára vonta a szakkörök figyelmét. Tejszövetkeztük az egész háború alatt a mai napig jól működik. Összes községi bikáik importált példányok és teheneik is majdnem kivétel nélkül telivér szimmentáliak.) A pirostarka hazai tájajta csoportjáj-

ban a tejjellenőrző egyletükéről híres kisdorogi kisgazdák tehenei keltettek méltó feltűnést. Kisdorog nemsokára elragadja a mosonmezei levéliektől a pálmát! Néhány borzderes berni és hollandi (rajnai) növendékükön kívül a szarvasmarha-istállókat magyar-erdélyi jármások töltötték meg. Aránylag szép számmal voltak felhajtva bivalyok is. Képviselve volt néhány jóhírű mongolica konda, de mellettük angol hűssertések is különösen nagy számban kerültek a vásárra. Érdekes a Magyar Gazdaszövetség által importált pedigrees hűssertés-csoport, melyből hitelbe lehet vásárolni. A vevő a vételárat két év alatt tartozik törleszteni s az ellésekből egy darab sertést háromhónapos korban visszaadni. A töke után csupán hat százalék évi kamatot kell fizetni. Azon gazdák, akik ezen kedvezményt igénybe venni óhajtják, szükségletüket a Magyar Gazdaszövetségnél (Üllői-út 25) jelentsek be. Kiállításra kerültek yorkshirei, berkshirei, cornwall, lincolnshirei kanok és kocák (2—16 hónaposak.) A sertések istállóinak érdekességei még a Kisbérrel felhajtott nemesített német kanok, mely 7—8 hónapos koruk és tenyészkonidójuk dacára már 95—110 kgr. élő súlyt értek el. A baromfiak csoportja minden várakozást felülmut. Gyönyörű orpingtonok, langshanok, plymothok, olaszok,

Jászapáti arany hímzések és jász főkötők a Falu-Szövetség kiállításán.

wyandottok után hatalmas emdeni ludak, bronz- és mexikói fehérpulykák, majd szép fajtisza pekingi kacscák sorakoztak. Képviselve volt néhány kevésbé ismert baromfifajtánk (sussex, rhode island, minorka tyúk, toulousi lúd stb.) is. Örömmel konstatáltuk, hogy kitűnő tenyészanyag birtokában van hazánk s csak az volna kívánatos, hogy e jó «vér» minden gazda asztalára eljusson. A haszonállatvásár a jövőben illetékes körök rendszeresíteni óhajtják, hogy ezzel feltétlenül megbízható haszonállatbeszerzési, illetőleg értékesítési alkalmat nyissanak a gazdapublikum számára és így lépésről-lépésre kiszorítsák a kupeczek által folytatott, sokszor lelkiismeretlen kereskedést. Remélhetőleg a gazdátársadalom megérti e munkának nagy jelentőségét és — saját érdekében — támogatni fogja a vásár intézőségét. A budapesti tenyész- és haszonállatvásárt és kiállítást megtekintette Hortny Miklós kormányzó, aki nagy érdeklődéssel járta végig a kiállítás egész területét. A kormányzó nemcsak megszemlélte a kiállítást, hanem vásárolt is, még pedig tenyészbikát és tenyészkosokot. Az egyik nap folyamán József királyi herceg ugyancsak megtekintette a vásárt. Az eredmény igen kielégítő, mert úgy a sertések, mint a szarvasmarhák nagyrésze elkel. A vásár forgalma megközelíti a két milliárdot, ami a nehéz gazdasági helyzetre való tekintettel, igen jelentős eredmény.

Asthmát, tüdőcsúchuratot, rekedtséget stb. gyógyít:
Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgenintézet, Budapest, Andrássy-út 87. sz. Telefon: 123—82. (Olcso betegszobák.)

A leveles cukorrépafej, mint takarmány. Tudvalevőleg a cukorréparól a földből kiálló gyökérszt és a leveleket le kell vágni, mert ezt a cukorgyár nem veszi át. Az így visszamaradt leveles répafejet a gazdák fel szokták takarmányozni, mert akkora tápanyagmennyiség van benne, mint a csalámdében. Néha legelőtetés útján etetik fel. Először hajjták át a répaföldön a marhát, azután a juhot, végre a sertést. A sorrend fontos, mert ha a juh járná először a répaföldet, ez csak a legfinomabb részeket enné fel, a többi betiporná. A sertés még az utolsó sorban is jól táplálkozik a learatott répaföldön, mert kitérja a földben benntörtött csontokat is. A jászólból való etetés óvatosságot kíván. Ugyanis nagymérvű etetéskor hasmenés és fejős teheneknél a tej ízének romlása, a tej tartósságának csökkenése állhat be. Ezt megakadályozhatjuk úgy, ha az egy-egy állat által elfogyasztott leveles répafej 1 kgr.-jára 1 gramm iszapolt krétát etetünk és nem tisztán répalevéllel lakatjuk jól állatainkat, hanem mellette elegendő szénát és szalmát is adunk nekik. Ily módon — minden baj nélkül — etetik fejőstehenekkel, hizóókrókkal, igásókrókkal, hizó- és szoptató juhokkal. Nem való a répalevél lónak és fiatal növendék-marhának. A frissen fel nem etethető részt savanyítsuk be. A besavanyított répalevél ugyanazon állatokkal etethető fel, de az elővigyázati intézkedések itt még inkább fontosak.

TANÁCSADÓ

Kérdés. Egy drb 10 köbcentiméteres szérumfecskenő műbe kerül és hol kapható? (R. B., Jászapáti.) — **Felelet.** Minden orvosi műszerkereskedésben. Ára körülbelül 100.000 papírkorona.

Kérdés. 1. Egy gyöngykakashoz hány tojót lehet beosztani? 2. Sertésnek hányféle betegséget ellen szoktak bejuttatni? (T. S., Orosháza.) — **Felelet.** 1. 4-6 tojót. 2. Orbánc ellen 4-5 hónapos korban tavasszal, sertéspestis ellen közvetlen a fertőzés kezdetén.

Kérdés. 1. Számíthatok-e ingyenes helyre a földművelésiskolában? (Cs. Magyarmecske.) — **Felelet.** A földművelésügyi miniszter az állam mai súlyos anyagi viszonyai közt ingyenes helyet nem adhat. Évi teljes ellátás és oktatás 11 métermáza búzáért nyerhető.

Kérdés. Nehéz munkát végző könnyebb igáslovakkal ajánlatos-e zöldtakarmányt etetni akkor, ha szénák is van? (D. K.) — **Felelet.** Az igaerőre általános vélemény szerint előnyösebb, ha az igásló nyáron is száraz takarmányt kap, de életrendi szempontból mégis előnyös zöldtakarmányt is etetni, azonban utóbbi legfeljebb négyezerannyi legyen, mint amennyi szénát vonunk el. Ha pl. a nehéz munkát végző könnyű igásló naponta 4 kg. szénát 4 kg. zabot és 15 kg. szalmaszecskát kapott, akkor a széna 16 kg. zöldtakarmány helyettesíthető, míg ellenben a zab- és szalmaszecskát változatlan maradjon. A ló természetének a fűvön kívül leginkább a lucerna és mohar felel meg, mert ezekben kevesebb a víz, mint a többi zöldtakarmányokban, de mindazonáltal herét, biborherét, baltacimot, zabosbükkönyt, sőt fehér mustárt is etethetünk, azonban utóbbiakból lehetőleg kevesebbet, mint előbbiekből. Fontos továbbá az, hogy a zöldtakarmány ne legyen nagyon fiatal, mert a vizaratlan a növények károsodásával mindinkább fogy, de a pillangósvirágú zöldtakarmányok fejlődése annyira se legyen előrehaladva, hogy már zöhdüvelyek legyenek rajta. Végre magától érthető, hogy a harmatos, továbbá a megázott, valamint a rakáson való heverés folytán megfúlt zöldtakarmány is kevésbé való lónak.

Kérdés. Kérem velem tudatni, hogy milyen szakkönyv foglalkozik szőlőműveléssel és hol szerezhető ez be? (K. J.) — **Felelet.** Szőlőműveléssel foglalkozik Varga Imre Gyakorlati szőlőművelés című szakkönyv. Ára 35.000 K. Megrendelhető lapunk kiadóhivatala útján.

Kérdés. Konyhakerti növények termelésével milyen szakkönyv foglalkozik és van-e olyan intézmény, amely a kertészeti dolgokban tanácsadással szolgál? (M. L.) — **Felelet.** Konyhakerti növények termelésével foglalkozik Német József Konyhakerti növénytermelés című könyve. Megrendelhető 11:200 K-ért lapunk kiadóhivatala útján. Kertészeti kérdéseiben készséggel ad felvilágosítást az Országos Magyar Kertészeti Egyesület. (Budapest, VII., Dohány-utca 20. szám.)

Kérdés. Gépészmérnöknek milyen iskolákat kell végeznie? (R. I. K.) — **Felelet.** A középiskola elvégzése után a műegyetemen gépészmérnöki diplomát kell szerezni. A kértett könyv ára igen különböző: 21-30.000 koronáért kapható már.

Kérdés. Hogyan kell az állatszeres üvegeket szagtalanítani? (K. E., Fülöpszállás.) — **Felelet.** Meleg vízzel kell öblögetni s utána vízben egyéideig állva hagyni, mindaddig, amíg az üveg szagát el nem veszíti.

Kérdés. Ötvenszázalékos rokkant vagyok, felvesznek-e tűzoltónak? (L. I., Gyömrő.) — **Felelet.** Rokkantat egyáltalán nem vesznek fel a tűzoltóságnál. A hatósági munkaközvetítőhivatal VIII., József-utca 33. szám alatt van.

Kérdés. Felvesznek-e a pénzügyőrséghez 4 polgári iskolával? (E. B., Székesfehérvár.) — **Felelet.** Közölt adatai alapján a pénzügyőrséghez felveszik. Jelenleg a kezdőfizetés 936.000 korona, lakás, ruházat. Felügyelői vizsga letétele után azonban a fizetés már 1.200.000 koronára emelkedik. Rangban körülbelül három évenként lép elő. Jelentkezni: Fővámpalota I. emelet 73. ajtó alatt kell. Másik kérdése oly széleskörű, hogy arra feleletet igen nehéz adni. Vannak műtermek, ezekben azonban csak akkor veszik fel, ha valamilyen előképzettsége van. A tanítási díj attól függ, hogy ki tanítja. Ha ezzel a gondolattal komolyan foglalkozik, leg-helyesebb, ha személyesen lép érintkezésbe valamelyik mesterrel, akinek mindjárt kész munkáit is bemutathatja.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Szőlősgazdák vándorgyűlése.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete a Zemplén vármegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve, folyó hó 24-én d. e. 10 órakor tartja tokaji szőlészeti és borászati vándorgyűlést Tokajban. A borkivitel, az adózás és az új bortörvény által teremtett új lehetőségek élénken foglalkoztatják a Tokajhegyalja szőlősgazdatársadalmát, valamint borkereskedelmi érdekltségeit és minden valószínűség szerint a vándorgyűlésen elhangzottak olyan irányt fognak szabni a tokajhegyaljai szőlő- és borgazdaságnak, ami mellett a további fejlődés biztosítva lesz. A vándorgyűlésen az összes szakminisztériumok, érdekltségek képviseltetni fogják magukat és előreláthatólag egész Tokajhegyalja szőlősgazdái és bor-érdekltségei résztvesznek. Az elhangzott kívánásokat feliratban fogják az illetékes minisztériumnak átadni.

Beiratkozás a keszthelyi m. kir. gazdasági akadémiába.

A világ legrégebb gazdasági iskolájába, mely az idén a 127-ik tanévét nyitja meg, beiratkozni, minden előzetes folyamodás nélkül, az érettségi és születési bizonyítvány bemutatása és személyes megjelenés mellett, október 1-8-ika között lehet. Az akadémiával kapcsolatban konviktus és menza is van.

Amerikai hitel a magyar mezőgazdaságnak.

Magyar vállalkozásoknak nyújtandó hitel ügyében különböző európai pénzcsoportok után most ismételtlen egy hatalmas amerikai banktársaság kezdett tárgyalásokat az illetékes magyar pénzügyi körökkel. Az amerikai tőkés érdeklődése annál inkább nagyfotosságú, mert épen a mezőgazdasági hitel kielégítését tűzi ki célul. Már eddig is kötöttek kölcsön-üzleteket agrár célokra, most pedig egy T. Smith nevű amerikai pénzember érkezett Magyarországra, aki elsősorban nagyszabású állatbevásárlásokat eszközölt és így megismerkedett Magyarország mezőgazdasági viszonyaival. Ezen a révén belekapcsolódott a mezőgazdasági hitel kérdésébe s arra határozta el magát, hogy saját vagyonát és más amerikai pénzembereket tőkét is belevonja az agrárhitel kielégítésére irányuló akcióba. Elsősorban Bernát Istvánnal, a Magyar Gazdaszövetség elnökével lépett érintkezésbe és remélhető, hogy az amerikai tőke rövid időn belül szoros kapcsolatba fog jutni a magyar mezőgazdasággal.

Kertészeti kiállítás Szombathelyen.

A múlt hetén nyílt meg Szombathelyen az Országos Kertészegyesület kiállítása és árumintavására, amelyen mintegy hetven kertész és gazda vett részt. A kertészeti kiállítással egyidejűleg Vasvármegye kultúregyesülete kétnapos ünnepséget rendezett.

Szövetségbe tömörülnek a méhészek.

A magyarországi méhészek országos kongresszusa Szegeden tartotta üléseit. Az elsőki székét Szilassy Zoltán töltötte be. Az előadások során Stadler százados a modern méhanyanevelésről érkezett, Valló Árpád a méhészeti szakoktatás kérdéseit fejtegette, azokn kívül előadást tartott még Páder Ferenc, Bánay József, Héjjas Endre, Kádár Imre és Tóth Endre királyi főügyész. Megalakult a Méhészek Országos Szövetsége, amely elhatározta, hogy a mezőgazdasági kamarák támogatásával új alapszabályokat dolgoz ki, majd november első napjaira Budapestre összehívja a szövetséget és hivatalosan is kimondja a megalakulást.

Nyiregyháza százéves jubileumi ünnepe. Nyiregyháza városa vasárnap kezdte meg országos ünnepségét, amellyel százéves jubileumát ünnepli az örökvívőszerveződésnek. Nyiregyházát ebből az alkalomból az egész ország melegen üdvözölte. A jubiláris ünnepségek az evangélikus templomban tartott díszközgyűléssel kezdődtek, amelyen Bencs Kálmán polgármester, Szohor Pál főjegyző, majd Rakovszky Iván belügyminiszter és Geduly Henrik evangélikus püspök tartottak nagy beszédet. A díszközgyűlés után a belügyminiszter megnyitotta a Falu-Szövetség nagy kiállítását. Este a városi színházban ünnepi hangverseny volt. Az ünnepségek második napján a nyiregyházi gazdaszövetség huszonöt éves jubiláris díszközgyűlést tartotta meg. Itt az ünnepi beszédet Paulusz Márton díszelnök mondta. A díszközgyűléssel kapcsolatban folyt le a nyiregyházi gazdaijak szövetségének zászlószentelése. Délben vette kezdetét a városok nagygyűlése állandó bizottságának ülése Sipőcz Jenő fővárosi polgármester elnöklésével. Az ülésen mintegy ötven polgármester jelent meg. Napirend előtt Rakovszky Iván belügyminiszter szólt fel. Délután ló- és ügétversenyt rendeztek. Este az ipartestület tisztye estélye zárta be a vasárnapi ünnepségeket.

Olasz vendégek a Kisgazdapártban. A Keresztény Kisgazda-, Földműves- és Polgáripárt Eszterházy-utcai helyiségében az elmúlt pénteken a pártvezetőség számos tagjának részvételével vacsora volt, amelyen megjelent az olasz kir. követség részéről Durini di Monza olasz követ és a felesége, továbbá Vinci gróf és Pignatelli herceg. A vacsorán a párttagok részéről Pekár Gyula nyugalmazott miniszter mondott olasz nyelven felköszöntőt, amelyben rámutatott az olasz és magyar nemzet között fennálló régi kapcsolatokra és szimpátiára és a megjelent olasz vendégekre ültette poharát. Pekár Gyula felköszöntőjére Durini di Monza olasz követ válaszolt.

Csúcs János dr. csongrádi főispán meghalt. Csúcs János dr. Csongrád vármegye főispánja hosszú szenvedés után 54 éves korában Szentesen meghalt. A közbecsülésben álló népszerű főispán halála megszerzte nagy részvételt keltett.

Az újabb létszámszökkentés elkerülhetetlen. A belügyminiszter a szanalási törvény alapján a városokhoz két rendeletet intézett, mely a városok háztartását újból szabályozza. A városok háztartását legújabbban a tisztviselői illetmények terhelik, az újabb létszámszökkentés tehát elkerülhetetlen. A kisparosok régi panasza, hogy a városi üzemek a kisparosokat keresetükben megrovíditják. A kisparosok panasza sok tekintetben jogosult és ezért a miniszter elrendeli, hogy azokat a városi üzemeket, melyek a kisparosság érdekeit sértik, amelyeknek városi kezelésben tartását közérdek nem kívánja, meg kell szüntetni. A rendelet utasítja a városokat, hogy költségvetésüket már erre az évre is aranylapon állítsák össze. Az államháztartás egyensúlyának helyreállításával kapcsolatban a belügyminiszter a pénzügyminiszterrel egyetértésben rendezte a vármegyék háztartásának kérdését is s erre vonatkozóan körrendeletet adott ki.

Pusztító tájfun Formosa szigetén. Szeptember 6-án rendkívül heves tájfun dühöngött a japán Formosa szigeten. Háromezerhatszáz ház teljesen rombadőlt, négyezer pedig tetemesen megrongálódott. Több mint száz híd beomlott. A halottak száma tízenyolc, a sebesülteké háromszáz. Ezeknek állapota súlyos. A tengeren hatvan különböző nagyságú hajó elsüllyedt. Különösen sokat szenvedett Taihoka kikötője.

Gyászmise Erzsébet királyné emlékére. Az elmúlt szerdán Genfben a Notre Dame templomban ünnepes gyászmisét tartottak néhai Erzsébet királyné lelkiúveért. A misét Auer István magyar lelkész celebrálta s azon a Genfben tartózkodó magyarok valamennyien résztvettek.

A szekszárdi katolikus gyűlés. Az Országos Katolikus Szövetség a hitélet föllendítésére az ország több városában rendezett katolikus napokat. Az utolsó ilyen ünnepség Szekszárdon folyt le az elmúlt kettős ünnepnapon. A katolikus napra a fővárosból is sok előkelőség leutazott. A nagygyűlésen Ernst Sándor apostoli protonotárius a katolikus napok céljáról beszélt, Schandl Károly dr. földművelésügyi államtitkár pedig a keresztények egy táborba tömörítésének fontosságát hangoztatta a társadalmi rend felforgatói ellen. A népgyűlést szentségimádási körmenet követte, amelyen negyvenezer ember vett részt.

A Falu-Szövetség jászapáti kiállításán.

A művésztelep növendékeinek művei között Vágó Pál mester egy nagy festményével.

Gyilkos merénylet egy fascista képviselő ellen. Az elmúlt héten Rómában egy Corvi János nevű munkás gyilkos merényletet követett el Casalini Armand fascista képviselő ellen. Casalini a villamoson utazott a leányával, amikor a mellette ülő Corvi hirtelen felugrott és négy lövést adott le rá. Két golyó a képviselő fejébe fúródott, aki sérülésébe kevesebb később belehalt. Corvi menekülni igyekezett, de elfogták. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy Matteotti képviselőért állt boszút.

A közigazgatás egyszerűsítése és a falu fejlesztése. Vasárnap és hétfőn az ország főszołgabírái tartották kongresszusukat Balatonföldváron, ahova ez alkalomból az ország minden részéből mintegy hatvan főszołgabíró érkezett. A tanácskozásokat F. Szabó Géza nemzetgyűlési képviselő vezette. A közigazgatás egyszerűsítéséről és a falu fejlesztéséről tárgyaltak. Egerváry Lajos és Kiss László főbírák beszéde után Weissenbach Milán tabi főszołgabíró rámutatott a közigazgatás egyszerűsítésének fontosságára, hogy ily módon minél kevesebbet veszítsen munkaidejéből az, akinek bármily okból is a közigazgatással dolga akad. Bak Andor főszołgabíró tett ezután indítványt, melynek értelmében a kongresszus annak az óhajának ad kifejezést, hogy a járási gazdasági felügyelőség hatáskörét pontosan írják körül és ügykezelését gyakorlatilag tegyék könnyebbé és egyszerűbbé. A kongresszus elhatározta, hogy ilyen értelemben felirattal fordul nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszterhez.

Gyorsanérő gabona. Az amerikai földművelésügyi hivatal vetőmagvizsgáló állomása gyorsanérő és egészen alacsony száru gabonatermelésével kísérletezik. Ez a gabona hetven nap alatt érik meg és szára alig van, a kalász csaknem a földből szökik fel. A különös gabonafajtát magyarországi rutének honosították meg. Amerikában a nagyszerűen sikerült kísérletek után óriási területeket fognak vele bevetni.

Legjobb és legolcsóbb gazdasági és kocsizó lószerszámok Kurucz Mihálynál kaphatók Budapest, Rákóczi-út 34, udvarban.

Hajdúhadházi hősök emléke. Impozáns keretek közt leplezte le vasárnap délelőtt Hajdúhadháza közönsége az elesett hősök emlékére emelt emlékszobrot. Az ünnepségen résztvett *Hadházy* Zsigmond dr., Debrecen és Hajdú vármegye alispánja is. Délben 250 terítékes ebéd volt, melyen a hadiözvegyeket és árvákat is megvendégelték.

A török főváros polgármestere Budapesten. *Haidar* bég, Angora városának a polgármestere, aki megelőzően Konstantinápoly városának élén állott, kíséretével Budapestre érkezett. A törökök hivatalos tanulmányúton vannak és az céljuk, hogy a nyugat-európai fővárosokat tanulmányozzák, mert Angorából, Törökország új fővárosából, nagyszabású várost akarnak fejleszteni. *Haidar* bég megjelent dr. Sipőcz polgármesternél, akit arra kért meg, hogy a főváros nagyobb intézményeit és főleg nagy üzemeit tanulmányozhassák.

Beomlott a palermói székesegyház kupolája. A palermói Szent Domokos székesegyháznak, amelyben az eucharisztikus kongresszust tartották, a középső nagy kupolája beomlott és a padsorokat teljesen szétrombolta.

Tatárdulás előtti romokat ástak ki. *Nyirórány* község közelében, *Szapáry* Emmi grófnő birtokán alapfalakat találtak, amelyek-

ről a múlt héten folytatott ásások során kiderült, hogy egy ósi templomnak maradványa. A téglából és a templom alaprajzából megállapítható, hogy a hajó a XIII. század második felében, a szentély pedig a XIV. században épült. Valószínű, hogy Szentábrány község 1593-ban pusztult el, amikor a krimi tatárok Debrecen környékét borzalmasan feldúlták és elnéptelenítették. A mostani község a régi falutól másfél kilométernyire délfele települt. A tulajdonos grófnő elrendelte a templom belső területének felásatását.

A Hangya kiállítása Pápán

a Falu-Szövetség által rendezett gazdasági és kulturális kiállításon.

számára épített L. Z. 126. légi cirkáló harmadik próbaútját, most végre felszállhatott az óriás léghajó. A légi kosarában a mérnökön és a személyzetet kívül a magasba emelkedett néhai Zeppelin gróf leánya, Brandenstein grófné és gyermekeit is elvitte az útra.

Vitési lovasorna. A Békésvármegyei Vitési Szék a Galbács-kerti versenypályán országos lovasmérkőzés, továbbá ló- és kocsiversenyeket rendezett nagy sikerrel Szentesen.

Akit tánc közben ragadott el a halál. *Hódmezővásárhelyen* lakodalmi mulatozás közben Nagy Viktória 17 éves korszorúleány, aki egy fiatal leánypajtásával táncolt, egyszerre csak szívéhez kapott és halk sikollyal összeesett. A következő pillanatban már vége is volt és a gyorsan előhívott orvos csupán a szívszélhűdés következtében beállott halált állapíthatta meg.

Dühöngő vihar. Stettinben a napokban orkánszerű forgószél tekintélyes kárt okozott. Tömérdek távbeszélővezeték tönkrement. A kiállítási csarnok tetejének egy huszonöt méter hosszú és huszonöt méter széles darabja lezuhant és széttepte a villamosvezetékét, ami az egész villamosforgalmat megzavarta.

Papi szobó! *Szovik József* reverenda- és cimadakesztő. Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 11. Telefon József 61—24.

Visszavonultan él a volt német császár. A porosz pénzügy-miniszter jelentést tett arról a javaslatról, amely a Hohenzollern-család anyagi ügyeinek végleges rendezésére vonatkozik. A jelentésben a miniszter megállapítja, hogy a porosz kormány megvette a volt császárnak berlini Wilhelm-Strassei házat, hogy ily módon lehetővé tegye számára a doornai ház megvételét. A császárnak 1920 májusáig 1,600.000 fontot fizettek ki. Ez év kezdete óta havi 2500 fontot fizettek a Hohenzollere megbizottjának a család eltartására. A nagy összeomlásra és a háború utáni idők változására jellemző, hogy az egykori hatalmas császár legegységesebb megélhetése attól függ, hogy az uralmon lévő kormányok hajlandók-e az eltartási díjat kifizetni. Vilmos császár visszavonultan él doornai kastélyában. Idejét tudományos könyvek társaságában tölti. Unaloműzőül kertészkedik is, sőt, hogy némi testmozgást végezzen, fát is vág. Vendégeket nem fogad és különösen elzárkózik az újságírók látogatása elől. Ezért sajnálják is az újságírók, mert szeretnének mostani életéről többet tudni és megismerni a császár véleményét a világ mostani folyásáról. Ezekről a kérdésekről és a multtról, a fájdalmas emlékekről azonban úgy sem beszélne. Amit ezekről mondani akart, azt elmondta emlékirataiban. Az egykor hatalmas császár most már csak a könyveinek és családjának él, nem politikai, de, hogy álmaiban nem szerepelne a fényes mult emlékei és a trón utáni vágy, azt alig hihetnők...

Ami később derült ki. *Masaryk* cseh köztársasági elnök nemrégiben Lukacsovics morva fürdőhelyen járt. Érkezésekor a község cigányai sorfalat állottak az úton. Az elnök szóba állott velük és a cigányok eldicsekedtek azzal, hogy ők milyen becsületesebbek és hogy még soha életükben nem loptak. Elutazásakor hatalmas diadalkaput állítottak a cigányok, amelyről később kiderült, hogy annak fáját a szomszédos erdőből lopták.

Öngyilkos kormányfőtanácsos. Budapesten, az Eskü-út 6. számú házban levő lakásán, Milkó Endre dr. 52 éves kormányfőtanácsos beretvával keresztülvágta a nyakát és meghalt. Haldokolva ennyit írt egy névjegyre: Bocsássá... A kormányfőtanácsost az utóbbi időben súlyos üzleti veszteségek érték s valószínűleg emiatt támadt idegességében követte el vézetes tettetét.

Hatszáz ember életveszélme a tengeren. Az Ostende és Dover közt közlekedő «Antwerpen» nevű belga gőzös a napokban Dover közelében majdnem aknára futott. A hajó fedélzetén közel hatszáz utas volt. Az akna a hajótól mindössze ötlátnyira merült fel a tengerből. Ha a tenger nem lett volna viharos, az akna aligha kerül *felszínre* s a hajó bizonyosan ráfutott volna. Ha a felmerült volna német volt, akkor az egész hajó könnyen légberpülhetett volna. Az aknáról azonnal jelentést tettek a doweri hatóságoknak.

Ausztriában a gyermekeknek nem adnak el dohányt. Az osztrák pénzügyminiszterium körrendeletben utasította a dohányjövődék árusítóhelyeit, hogy ne adjanak kiskorúaknak dohányt. A rendelet a korhatárt 16 évből jelöli meg. Így akár gátat vetni a pénzügyi kormány a fiatalok dohányzásának.

Újabb robbanás Bukarestben. Csak nemrég pusztult el a Bukarest mellett levő kotroceni löporraktár, most pedig újabb robbanásnak a híre érkezik Bukarestből. Most az Afumati-erődben robbant fel hét vagon lőszer. A tűz terjedését csak nagynehézen sikerült megakadályozni. A vizsgálat megindult s bizonyára megint le fognak tartóztatni egy sereg ártatlan magyar embert, amint hasonló esetekben ez történni szokott.

Gyors- és személyvonat összeütközése. A genova-római gyorsvonat összeütközött egy Róma felől szembejövő vonattal. Tizenhatan megsebesültek. Az olasz királyné meglátogatta a vasúti szerencsétlenség sebesültjeit.

A kommunizmus kudarca. Hivatalos szovjetforrásból származó adatok arra vallanak, hogy a kommunista mozgalom Európában hanyatlóban van. A munkásosztály mozgalmában a kommunista elem csak Németországban, Csehországban és Franciaországban játszik számbajövő szerepet. A kommunista mozgalom hanyatlását a következő számok igazolják: Belgiumban a kommunisták száma 1920-ban 1000 volt, 1924-ben már csak 590. Angliában a kommunisták száma ugyanezen években 10,000-ról 3000-re csökkent. Franciaországban 130,000-ről 50,000-re, Németországban 360,000-ről 350,000-re, Olaszországban 70,000-ről 12,000-re, Norvégiában és Svédországban 112,000-ről 28,000-re és Csehországban 360,000-ről 130,000-re. Ezek az adatok azt bizonyítják, hogy a kommunista eszmék bolondgombáit ma már a legelvadultabb elemek közül is kevesen veszik be, sőt a kommunisták maguk is kiábrándultnak a vörös vezérek maszlagaiból. Érdekes, hogy Magyarország nem szerepel a kimutatásban. Ennek oka az, hogy nálunk kommunista párt nem működhetik a vörös örültnék azok a megcsappant számú hívei, akik még az eddigi tapasztalatok után sem jözanodtak ki, megbujnak a főváros csöcseléke közt.

Nincs többé fogfájás. Kanadában *Harald Box* dr. torontói fogorvos olyan gyógymódot talált fel, amellyel a gennyes foggyökérgyulladásokat teljesen meg lehet gyógyítani és a megtámadott gyökereket tökéletesen regenerálni tudja. Ontarios egészségügyi miniszter a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy *Box* találmányát kipróbálták és az az orvostudomány egyik leg-szenzációsabb vívmánya.

Légi rendőrség. Newyorkban, mint amerikai lapok írják repülőrendőrséget létesítettek, amely 16 repülőgépen ellenőri a város felett a repülőforgalmat. A repülőosztagnak az a legfőbb feladata, hogy meggátolja a csempészetet s idejében értesítse a hatóságokat az esetleges szerencsétlenségről.

Sirius hosszú telet jósol. Megszokott időjósunk, Sirius mester, most küldte le a hátralévő hónapokra szóló időjósolatát. Sirius hosszú ősszel biztat s azt állítja, hogy november 2-ig van kilátás szép időre. Közben azonban lesz egy-két zivatar. 10, 12, 13, 18, 19, 21. és 27. körül pár napi lehűlés ígérkezik, de utána ismét szép idő várható. Októbert szépnek, enyhének s félszapadékosnak ígéri, nagy ködöket s 12., 13., 14., 20., 21., 27., 28. és 29-ére nagy esőket jósol. Novembert már nagyon szeszélyesnek látja a jövőt firkésző szemű Sirius. 10—12-től 19—20—21-ig országos havazást ígér, azonfelül nagy hideget is. Decemberre nedves időt jósol, itt ott hideget is, bár szerinte tartós hideg időre nincs kilátás. A tél azonban hosszúnak ígérkezik. Így mondja Sirius mester. Majd meglátjuk, ha élünk, mennyi válik be belőle.

Kalózkaland az Atlanti-Oceánon. Az Atlanti-Oceánon az amerikai partok közelében, egy kalózhajó vakmerő támadást intézett a «Mulhouse» nevű francia hajó ellen, amelyet egész rakományától megrabolt és mintegy 30.000 dollárnyi zsákmánnyal eltűnt. A Mulhouse kapitánya, Félix Ferrero alkoholos italokat szállított s abból tetszése szerinti mennyiséget eladhatott útközben. Egy *Patara* nevű hajó kapitányával is tárgyalásokba kezdett üzletkötés céljából s míg a két kapitány a parancsnoki fülkébe zárkózva tárgyalt, azalatt a Pataráról mintegy húsz marcona legény rohant meg a francia hajó ellen és a 29 főből álló védetelen és meglepett legénységet revolverrel kényszerítették a hajó fenekére, ahol rájuk zárták az ajtókat. Miután így szabadabbá tették a terepet, kirabolták az egész hajót, azután visszatértek a *Patarára*, mely csakhamar eltűnt.

Az indiai dzsungel áldozatai. Hivatalos kimutatás szerint Indiában az 1923. év folyamán összesen 23.314 embert öltek meg a vérengző vadállatok, 603-at a tigrisek, 509-et a leopárdok, 460-at a farkasok, 225-öt a krokodilok, 105-öt a medvék, 90-et a vad-disznók, 55-öt az elefántok, 9-et a hiénák és végül 20.090-et a mérges kígyók. De elég szép volt ugyanezen év vadászszákmánya is. Leterítették 1766 tigrist, 6108 leopárdot, 318 medvét, 1929 farkast és 58.370 kígyót. A hatóságok a ragadozók pusztítására összesen 180.000 rupiát osztottak szét.

Virginiában is tilos az alkoholfogyasztás. Az amerikai Virginia-államban minden eddignél szigorúbb alkoholtilalmi törvényt léptettek életbe. Az új törvényt Leyman-törvénynek hívják és rendelkezése szerint senki sem tarthat otthonában egyetlen csöpp olyan alkoholt sem, amihez nem törvényes úton jutott. A törvény ellen vétőket börtönnel vagy súlyos pénzbírsággal büntetik.

Öt város villanyvilágítása. Az Esztergom-szászvári bányatársulat nagymanyoki bányatelepén villanyfejlesztő központot létesít. A tervek szerint *Dombóvár, Mohács, Baja, Szekszárd* és *Bonyhád* városok kapnának villanyvilágítást.

A kemény koponya. A szombathelyi közpórházba felvétellel jelentkezett *Staller József* 42 éves kocsis, aki fejfőrcsokról panaszkodott. Mikor megvizsgálták, megállapították, hogy koponyacsontjában egy *zsebkész pengéje* van. Megoperálták és ekkor a halántékololdalról előkerült egy 5 cm. hosszú és 3 cm. széles késpenge, amely a csonthoz beékelve, azt részben át is törte. *A kés 1914-ben egy korcsmai veredés alkalmával került a kocsis fejébe* és ez az legutóbbi időig semmi zavart nem okozott.

A viperamarás ellenszere. A francia Pasteur-intézet hosszas kísérletezés után megtalálta a viperamarás biztos ellenszerét. A szérumot kígyóméreggel beoltott lovak véréből vonják ki s eddig minden esetben bevált, amikor a viperától megmárt embert négy órán belül kezelés alá vették.

Amikor az ejtőernyő nem működik. A mocuai repülőtéren rendezett repülőversenyen a *Sindler*-házaspár ejtőernyőmutatványt akart bemutatni. A szelmentes időben a gép mintegy kétszáz méter magasságban járt, amikor *Sindlerné* keresztülvetette magát a csónak párkányán. A nézők borzadva látták, hogy az az ejtőernyő csukva maradt és csak akkor nyílt ki, amikor az asszony közvetlenül a föld felett zuhant, ekkor azonban már késő volt ahhoz, hogy mérsékelni tudja az esés erejét. *A szerencsétlen asszony hatalmas erővel vágódott a földhöz és összezuzott tagokkal holtan maradt a mutatvány színhelyén.* *Sindler* leugrára való készülődés közben látta felesége tragédiáját és elkeseredésében *lekapcsolta az ernyőt válláról és így akart felesége után ugrani.* Erőszakkal tudta csak lefogni a pilóta és tartani addig, míg a földre nem érték.

Angol törvény az istenkáromlás ellen. Az angol felsőházban 162 szavazattal 20 ellenében elfogadtak egy törvényjavaslatot, amely szerint mindenkit fegyházzal büntetnek, aki lázító és istenkáromló elméleteket terjeszt, valamint mindenkit, aki 16 éven aluli gyermeknek felfogatásra irányuló közleményeket ad. Ugyancsak a felsőház második olvasásra utalta a lord Damesfort által benyújtott törvényjavaslatot a kommunisták által fenntartott iskolák megszüntetéséről. A vita során megállapították, hogy ezekben az iskolákban a tanítók a gyilkosság jogos voltát tanították és istentagadást hirdettek.

Elkészült az óriás Zeppelin. A friedrichshafeni Zeppelin-társaság, mint ismeretes, óriási kormányozható léghajót épített az amerikai Egyesült Államok részére. A léghajó most készült el s már több próbaújtát is sikerrel megtette. A léghajó átlagos sebessége óránként 58 angol mérföld (kb. 90 km.) volt. A léghajó a próbarepülések befejezése után a levegőben fogja megenni az utat Amerikába.

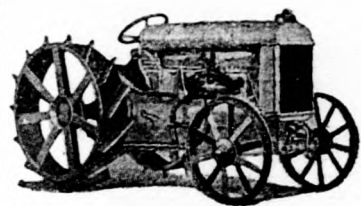
Kinek kell bölény — ingyen? A washingtoni belügyminiszterium a napokban hirdményt tett közzé, amelyben közli, hogy az idejekorán jelentkező ingyen kaphat a nemzeti parkból egy bölényt, ha a szállítási költségeket viseli. Az érdekes rendeletnek az az oka, hogy a parkban élő bölények annyira elszaporodtak, hogy ma a csorda hatszázharminc bölényt számlál. Ennek a nagyszámú állatállománynak az őrzése és ellátása óriási összegeket emészt fel, amit az amerikai kormány nem hajlandó tovább viselni.

Mire jó a mezei egér? Az idei száraz időjárás miatt a mezei egerek hihetetlen mértékben elszaporodtak a szántóföldeken. Az egyik *egri* gazdának okos ötlete támadt. Egész családával együtt kiment a tarlóra és rövid idő alatt nyolc kiló egeret fogtak össze. A gazda felesége otthon a hájásra hízott rágcsálókot szódával és kis faggyuval kifőzte. Csaknem három kiló súlyú fehér szappantábla került ki a zsákmányból. Hozzáértők szerint a szappan teljesen használható.

Liberális vacsora — mérgezéssel. Lady Terrington, az angol alsóház liberális párti tagja essexi otthonában a múlt vasárnap vacsorát adott. A vendégek közül tizenhárom a vacsora után súlyosan megbetegedett. Az orvosok ételmérgezés állapították meg.

Ausztriában tilos a jövőmondás. A bécsi rendőrfőnök hirdményt tett közzé, amelyben a jövőmondásnak valamennyi ismert és iparszerűen fűzött módját szigorúan megtiltja. A jóslás főbb módjai a rejtelet szerint a tenyérből, a kézírásból, a kártyából és a csillagokból való jóslás. Akik a tilalmat megszegik, egymillió kétszázézer koronáig terjedő pénzbüntetést vagy két hétig terjedő fogházbüntetést kockáztatnak meg.

Értesítem a nagyérdemű gazdaközönséget, hogy pálinkafőzőüst raktáromat a legolcsóbb áron kiárusítom: **Máthé András** vörösrézárúgyár, Ujpest, Károlyi-utca 11.

FORD HALTENBERGER VILMOS
autorizált Képviselete
FORDSON-TRACTOR
FSZÁNT-HAJT-CSÉPEL-VONTAT. Petroleummal.
 A legolcsóbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve.
 Elsőrendű referenciák a legnagyobb gazdaságoktól. **Ára ab Triest 561 dollár.**
 Tel. 66—15. **Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 19. szám.** Tel. 66—15.

AZ ALVÓ VÖLEGÉNY

Elbeszélés. Irta: Zsoldos László.

(5. folytatás.)

Egyik táncos karjából a másikba repültek s ha egy percire le is ültek kicsit meglegyezni magukat az anyjuk mellé, jóformán még beszélni sem volt idejük, már újra vitték őket.

— Na, hogy mulatsz Magda? — kérdezte egyszer Kecskésyné, az előttük álldogáló Szakácsra való nézvést nem mondhatnám, hogy nem minden hivalkodás nélkül.

— Nagyszerűen, anyus. Még sohse mulattam ilyen ilyen jól! — s e pillanatban odalépő új táncosának a karjába kapaszkodva, most már Szakácsnak is szentelt egy gúnyos pillantást:

— Igazán, Szakács, még sohse mulattam ilyen jól — és tovaperdült a táncba.

Mintha csak azt akarta volna mondani neki:

— Nem táncolsz a kedvemért, te pupis? No megállj, majd megtáncoltatlak én téged!

VI. FEJEZET.

A «Fölszerelési» gyár táncmultságának estéjén Zolti, magára öltvén a huszárhadnagyi remek egyenruhát, este kilenc óra tájban elindult hazulról, hogy majd szép lassan elsétál az almádi táncsterre, egy-két jobbképű táncost halásznál át a hugai részére a budai Vigadóba. Ép a Kossuth Lajos-utcán csörtetett végig, amikor a Nemzeti Kaszinó sarkán majdhogy bele nem ütközik Matskaréthybe, akivel együtt szolgálták az önkéntességet. Matskaréthy azonban ténylegesítette magát, időközben elhelyezték Győrbe, ahonnan most ruccant föl kétnapi szabadságra a fővárosba, hát csak természetesen, hogy roppantul megörült a bajtársnak.

— Hova méssz, kamerád? — tapogatta meg jobbról-balról Zoltinak a bekecse ujját.

— Az almádiba? Hogy én is elmenjek? Na jó, édes öregem, de csak nem akarsz még ilyen kölyök időben bálba menni? Ejnye, beh örülök, hogy találkoztunk, kedves öregem! (A bekecsujjak végigtapogatása másodsor.) Nem. Én idemegyek (s a Nemzeti Kaszinó utcai étterme felé biccentette a fejét) vacsorázni. Na látod, az pompás (most már beleakaszkodott a karjába), együtt vacsorázunk! Mit? Hogy már vacsoráztál? Hát jó, megiszunk egy üveg szódavizet. (Értsd: pezsgőt.) Tessék? No igen, oszi! majd együtt megyünk.

Zoltinak is nyugtalanzkodott vagy harminc korona a zsebében (a két huga kunyerálta ki neki a mamától a táncosok reményében), következésképp nem volt nehéz táncba ugratni Katót. A Nemzeti Kaszinó éttermének ügyis állandóan varázsa volt rá, hát — gondolta magában — miért ne csapna egyszer egy jó estét a kameráddal? (Van annak pénze, ujjé, akár a polyva!)

Az étteremben aztán összekeveredtek egy harmadik huszárhadnaggal. Valami gróf Baldingen, vagy hogy hívták. A fontos az, hogy a személyzet méltóságos úrnak szólította és hogy öméltóságának picinyig már akkor keresztbe állott a szeme, amikor Zoltinak is bemutatkozván, letelepült Matskaréthynek az asztalához.

— Édes bahátaim — kapirgálta idegesen (a negyedik üveg pezsgő után) a nyirott, szőke bajuszának a végét — én ma boházasztó szomohhú vagyok, kéhhlek alásan. Máhh tegnapelőtt óta boházasztó szomohhú.

— Azóta nem aludtál — vágott le egy szelket az elejbe tálat sültből Matskaréthy. (— Parancsolj, édes öregem! — tolta a tálat Zolti felé.)

— Eltaláltad.

— És azért vagy szomorú? Vagy azért nem aludtál, mert szomorú vagy?

— Ezt is eltaláltad, kamehhád! Kéhhlek alásan, most egy esztendeje meghalt nekem egy ohhstoba nagybátyám — Sziléziában, — akinek, tudjátok kéhhlek, mi vagyunk az egyetlen öhhökösei, én meg Lojzi, a bátyám. Hogy, kéhhlek? Nem, én vagyok a másik, a Hhudi (Rudi! Rudi!). No és hát ez az ohhstoba nagybátyám olyan gyalázatos, pimasz véghhendetet csinált — mehht mahhadt utána háhhom millió kohhona, kéhhlek alásan, — hogy ameddig valamelyikünk meg nem nősul, addig mindaketten csak a haszonélvezetet kapjuk, tehmmészetesen fele-felehhészen a tökérek. De magát a vagyont — ötszáhzezehh kohhona kivételével, amit a másik kap meg, — mondom, kéhhlek alásan, magát a hahhmadfélmillió kohhonás vagyont az öhhökli kettőnk közül, aki, kéhhlek alásan — hisz' ez a hallatlan pimaszság! — hamahhabb megházasodik.

— Nagyon érdekes. És? . . .

Baldingen grófia hörpintett egy kortyot a pezsgőből.

— Csakhogy az a bökkenő, hogy máhh tegnapelőtt óta egyebet sem tesztek, mint hogy leányt kehhesek az ismehhősök között és . . .

— No és?

— Es kéhhlek alásan, nem találok.

— És mindennek, kéhhlek alásan — mondta halk elérékenyüléssel, — mindennek az az oka, kedves bahhátaim, a szív embebbe vagyok.

— Szeretsz valakit? — kockáztatta meg hanyagul a kérdést Matskaréthy.

— Szehhetni? Azt épen nem.

— Hát akkor mért mondd, hogy a szív embere vagy? — nevetett Kecskésy Zoltán.

— Épen azéhhht, kamehhád. Mehht ha szehhetnék valakit, akkohh máhh hégen megházasodtam volna; hanem így? Nem, nem, nem hittem volna a bátyámhhól, kéhhlek alásan, hogy ilyen gyalázatosan be akahh csapni! Lojzi tudniillik — magyarázta, miután megint ivott egy keveset — eddig a legjobb testvér volt a világon. Minthogy mindaketten megütköztünk a nagybátyám véghendetén, amelyikből nagyszehhűen kilátszik a lólab, hogy tudniillik üszköt dobjon miközénk testvéhhék közé — ennek is megvan a maga töhhnetete, hanem azt most hosszadalmas volna elmondani s különben is asszony van a dologban — hát mondom, mi Lojzival kölcsönösen fogadalmat tettünk egymásnak, hogy egyáltalában nem nősulunk meg máskép, csak szehhlemből. (— Az eset kezd izgató lenni — félszkelődött a széknél a Kecskésy-nővérek bátyja.) Na igen. Ezzel biztosítani akahhtuk a saját testvéhhí szehhetefünkét a — hogy is mondjam csak, a . . . a tisztességtelen vehhseny ellen. Ugyebáhh éhhhted, kedves bahátom? (— Hogyne! Nagyon is — bölíngatott rá a két bajtárs.) Luthhit csináltunk: aki hamahhabb lesz szehhelmes, az nyeht. No és most belescapott a sisehhgő istennyila: Lojzi lett hamahhább szehhelmes!

Másik üveget bontatott ki.

— Most inkább lötték neki! — folytatta a fájdalmas lemondás hangján. — Tudod — és itt élénken fordult Matskaréthy felé — ezek közt az én ösmehhős lányaim közt egyetlenegybe se tudtam beleszehhetni. Nem tehetek hóla, nem vagyok há képes.

Eldobta a fél szivarját s másikat dugatott bele a szájába. Zolti csöndesen dűnyögte:

— Istenem, hiszen annyi szép mágnás meg urilány van Budapesten. Hát hogy? nem tudtál kaparítani egyet magadnak?

REJTVÉNYEK

1. Számrejtvény.

Varjúcsapat száll a levegőben.

A földről fölkiált hozzájuk egy öreg varjú:

— Hova repültök száz varjak?

— Nem vagyunk mi százan — feleli a csapat vezetője —,

csak akkor lennénk százan, ha még egyszer annyian volnánk, meg annak a fele, aztán ennek a fele és ha te is hozzánk csatlakoznál.

Hány tagból állt a varjúcsapat?

(Beküldte Gróf József Berkesdről.)

2. Belürejtvény.

Ellenzék 5 ő ő
 ő = ü ő ő
 ő ő

(Beküldte egy dalárdista Mattyról.)

3. Tréfás talány.

Ötven szeme is van, mégse lát. Mi ez?

(Beküldte ifjú Éva Béla Szabadszentkirályról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 40-ik számunkban közöljük.

A 34-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Betürejtvény: **Szivárványszínek.**

2. Számrejtvény: **72.**

3. Betürejtvény: **Pártonkívüli.**

Megejtették: Guth József, Braun Andor, Marosi Ferenc, Szekeres István, Jámor Sándor, Szücs Lászlóné, Gonda Vince, László Zoltán, Ragó István, ifj. Horváth V. Miklós, Somody János, Nagy Gézuska, Muraközy Árpád, ifj. Gyurkovics Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: ifj. Horváth V. Miklós (Jászapáti), László Zoltán (Szekszárd), Jámor Sándor (Hosszúhetény), Nagy Gézuska (Ráckeve), Muraközy Árpád (Ráckeve).

A 35-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő héten közöljük.

TRÉFÁK

A szenczió.

Egy terézvárosi apró ifjú úr, a kis Manó, lélekszakadva ront be a mamájához:

— Mama, mama, nagy ujságot tudok!...

— No, mi az?

A macskagölya a cicánknak öt kis macskát hozott...

Mit vegyek fel?

Egy túladunai városkában bálba készült valamelyik ügyvéd felesége. A férfi másnapra nagy per tárgyalására készült s idegesen dolgozik íróasztalánál, a kedves kis gyermekek pedig — kissé túlhangosan — ott játszadoznak körülötte.

— Milyen ruhát vegyek fel estére? — kérdi az asszony.

Semmi felelet.

— Ugyan mondd már, mit vegyek fel?

A férj idegesen szólal meg végre:

— *Vedd fel Juditkát, mert bög.*

A jószívű adakozó.

Két úr sétál a Körúton, mikor szembe jön velük egy rongyos asszony, karján pólyás gyerekekkel.

— Nagyságos urak! I nincs pénzem megkeresztelni ezt az apró ponytyot, éhes is vagyok, könyörgöm, adjanak egy pár koronát.

— Na, itt van egy százezres, váltsa fel itt a trafikban és adjon vissza 80 ezer koronát.

— Móric! megbolondultál? ... Egy kereszténynek ...?

— Hagyd el, egészerre három jót tettem ...

— Kenyeret adtam az éhezőnek, megkeresztelnek egy pogányt és... *elsülöttem egy hamis százezrest.*

(V. L.)

Az arány.

A vidéki kóser hentesüzletbe betér a hatósági húsvizsgáló. Feltűnik neki egy gyanúsán vöröslő szalámi. Kérdi az árústól:

— Hát ez miből készül?

— Ez kérem — hangzik a készséges válasz, egy utánozhatatlan faji gesztussal és hanglejtéssel — ez tiszta libahús.

— Nono! Nagyon gyanús a színe. Talán mégis van benne egyéb is.

— Hát bevallom — újabb gesztus — van!

— Micsoda?

— Egy kis lóhús! De egészen kevés, esküszöm, csak egy

icipici.

— Mégis mennyi?

— Egészen kevés. Nem is számít.

— No jó, majd megvizsgáljuk vegyileg, mennyi az arány.

A kereskedő ijedten vágott közbe, újabb élénk kézmozdulatokkal:

— Inkább megmondom: egy az egyhez!

— Micsoda? Egy az egyhez? Annak nem lehet ilyen vörös színe!

— Pedig úgy van. Egy az egyhez: *egy liba, egy ló! Egy liba, egy ló!*

(V. L.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 14-én.)

Liszt- és őrléményiac. Dupla 0-ás 7300, 0-ás 7100, 2-es 6000 6-os 5100, takarmányliszt 3100, korpá 2400, 1-es rozsliszt 4350, 75%-os egységes rozsliszt 3800 korona volt kilogrammonként paritásban, zsákkal együtt.

Takarmányvásár. Rétiszéna, elsőrendű 6 135-150.000, másodrendű 6 95-131.000, harmadrendű csomagolásra 46-95.000, sarjuszéna 90.000, muharszéna 120-160.000, lucernaszéna 190-230.000, zabosbükönyszéna 130-140.000, alomszalma 60-80.000, zsuppszalma 90-100.000, zsuppszalma, 1 kéve 3500-4500 korona.

Vetőmagvak. Árak nyersárúdt 100 kilogrammonként 1000 koronában: Fehérbab 480-500.000, tarkabab 430-450.000, baltacimmag 350-380.000, biborheremag 450-550.000, Viktória borsó 420-450.000, ősi borsó 400-420.000, tavaszi bükköny 250-270.000, ősi bükköny 400-420.000, szőszbükönny 670-700.000, cirokmag 200-220.000, csibehur 300-320.000, csillagfürt 300-320.000, fűmagvak, angol perje 1,200-1,500.000, fűmagvak, olasz perje 1,200-1,500.000, fűmagvak, csomós ebr 1,200-1,500.000, kendermag 500-600.000, fehér köles 320-340.000, szürke köles 250-270.000, paprika 280-300.000, lenmag 550-600.000, kizsemű lencse 350-400.000, nagyszemű lencse 650-700.000, lóaeremag, nyers, nagyarakas, nem tisztítható 1,200.000-1,300.000, lóheremag, nyers, nagyarakas, tisztítható 1,400.000-1,500.000, lóheremag, nagyarakamentes 1,600.000-1,700.000, lóheremag, fehér, ólomzárólt 2,400.000-2,600.000, lóheremag, vörös, ólomzárólt 2,300.000-2,400.000, lucernamag, nyers, nagyarakas, nem tisztítható 1,100-1,200.000, lucernamag, nyers, nagyarakas, tisztítható 1,300.000-1,500.000, lucernamag, nagyarakamentes 1,600.000-1,700.000, lucernamag, fehér, ólomzárólt 2,300.000-2,400.000, lucernamag, vörös, ólomzárólt 2,200.000-2,300.000, mák 1,300.000-1,400.000, muharmag 340-360.000, mustármag 600-650.000, napraforgó 350-400.000, tatárka 350-370.000 korona.

Lóvásár. Igás kocsió, nehéz 6,000.000-14,000.000, igás kocsió, könnyű 4,500.000-12,500.000, számar 1,400.000 korona.

Vágómarhavásár. Legjobbminőségű ökor 17,500-20,000, kivételesen 20,500-21,000, közepes 12,500-17,000, gyengébb 6500-12,000, jobbminőségű bika 15,500-19,500, kivételesen 20,000-20,500, gyengébb 10-15,000, jobbmínőségű tehén 15-19,000, kivételesen 19,500-20,000, gyengébb 6500-14,500, kicsontozni való marha 6-7000, növendékmarha 7-14,500 korona. — *Birkavásár.* Hízott ürű 9-11,000, kivételesen 12-13,000, feljavított juh és kos 8-9000, anyabirka 8-10,000 korona kilogrammonként átlósúlyban.

Baromfi és tojás. Csirke, párja 40-130.000, tyúk, párja 60-130.000, hízott ruca 35-50.000, hízott pulyka 38.000, libamáj 55-80.000, lúdszür 65-70.000 korona kilogrammonja, tojás darabja 1500-1750 K.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 5500-6400, tejszínhab 48.000, tejföl 20-26.000 korona literenként, vaj 55-80.000 tehéntúró 14-20.000, jurtúró 30-42.000, ementáli kicsinyben 65-90.000, nagyban 60-75.000, grói kicsinyben 50-60.000, nagyban 40-44.000, trappista kicsinyben 40-50.000, nagyban 35-45.000 korona kilogrammonként.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa 1500—2800, petrezselyem 1400—2800, vöröshagyma 3—3600, fokhagyma 8—14.000, cékla 2500—4000, fejeskáposzta 1500—3000, kelkáposzta 2—4000, rózsaburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 2800—3000, nagyban, métermázsáknként 160—190.00, fehérburgonya, kicsinyben, kilogrammonként 1800—2500, nagyban 90—140.000, uborka 1400—4000, zöldpaprika 800—3000, tök 600—1200, torma 22—35.000, sóska 2—3000, spenót 2—3400, alma 7—14.000, körte 16—28.000, szilva 5—8000, szőlő 16—24.000, dió 14—28.000 korona kilogrammonként.

Gyümölcs-pálínka-félékben jegyeztetik: törköly 72—75.000 K, seprópálínka 70—72.000 K, a szilviorium új minőség szerint 76—80.000 K, borpárlat 90.000 K, 10.000 literfokunkint, hordó nélkül, forgalmi adóval.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1924 szeptember 16-án. 1 angol font 346.000 K, 1 dollár 68.010 K, 1 francia frank 4091 K, 1 cseh korona 2318 K, 1 román lei 416 K, 1 szerb dinár 1016 K, 1 osztrák korona 1-10 K, 1 olasz lira 3406 K, 1 svájci frank 14.650 K. Zürichben 100 magyar koronáért 0.0069 svájci frankot fizettek. — **Arany- és ezüstpénzek:** Húszkoronás arany 333—336.000 K, ezüst egykoronás 5650—5850 K, ezüst forintos 11.300—11.700 K.

Főszerkesztő: **Meskö Pál.**
Főmunkatárs: **Buday Barna.**

Felölös szerkesztő: **Héj Imre dr.**
Felölös kiadó: **Bak Imre.**

300 millió koronát vett be

az idén nálunk egy gazda 1200 négyszögölen földjeperből közönséges, nem szakszerű korai epertermeléssel. Szakszerű korai epertermeléshez tíz millióval társat keresek. Föld már van. Dörner főkertész, Tahitótfalu.

Pálínka-főző- és mosóüstök vörösrézből.
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR
szab. Balaton-, Turul- és Vermorel-rendszerű

szőlőpermetezők

szénkezezők, háti és egykezes kénporozógépek a legolcsóbb gyáriáron beszerezhetők

SZONTÁGH PÁL rézáru-gyár Bpest, IX., Üllői-út 19.

Levelek és rendelések gyors és pontos elintézése miatt **TERÉNYI SAMU** cég-főnök nevére Üllői-út 19. szám alá intézendők.

HARRACH OTTÓ

Ingatlanforgalmi vállalat
Budapest, Egyetem-utca 6.

Birtokok nagy számban előjegyezve, a t. gazdaságosság bizalommal forduljon hozzám, minden igényt módomban álli kielégíteni.

MIKÉP LESZEK ERŐS ÉS EGÉSZSÉGES?

Ha egészségre nincs rendben, ha ideggyenge, vérszegény, elerőtlenedett, kimerült, fáradt, beteges, ideges, izgatott, álmatlan, étvágytalan, lesoványodott, ha ideges szívbjaj, ideges gyomorhajbántja, ha friss életérőt akar, kérje fenti című nagyon tanulságos könyvet. Díjtalanul küldi azt kívánatra a **NUTRIGÉN VÁLLALAT** központja. Budapest, VII. ker., Kertész-utca 50/a. sz.

Sok milliót fizetünk évenként

Hollandiának virághagymakért, pedig ezeknek termelésére (jácint, tulipán, nárcisz stb.) a szentendrei sziget felsővége, talajánál és klímájánál fogva a természetűl rendelve van. Ily óriási jövedelmet hozó termelésre tízmillió társat keresek. Föld már van. Dörner főkertész, Tahitótfalu.

Legjobban az jár, aki a

„VASÁRNAP”-ban hirdet.

Kocsizó és gazdasági lőszerszámok

saját készítésű kézimunka
legjobb minőségben
kaphatók

KURUCZ MIHÁLY szilgyártó és nyerges
Budapest, VII., Rákóczi-út 34. sz.
az udvarban vagy Dohány-utca 31. szám.
Minden e szakmába vágó megrendelés pontosan
eszközöltetik.

Ekéék, ekealkatrészek,

boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévekdítő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskavágók, répavágók, darálóok,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

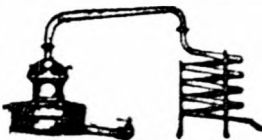
„HANGYA” mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

Szakorvosai

rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!

Rendelés egész nap.

VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. I. (Rökussal szemben.)

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálínka-főző üstöket,
finomított készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

A Magyar Gazdák
Biztosító Intézete
a **Gazdák**
Biztosító
Szövetkezete

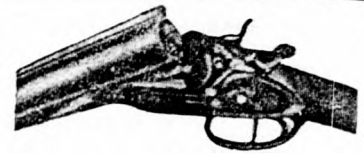
Igazgatóság: Budapest, Üllői-út 1.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű szinbőrből készült férfi, női és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napi áron szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműárusztályánál.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

MRAVKÓ JÓZSEF

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, VII., Károly-Körút 9.

Elvállal: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — Elad: elsőrendű gyártrányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadász-fegyvereket. — Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

A „HANGYA” szövetkezet tagjai
megbízható jóminőségű árú
a legelőnyösebb árban

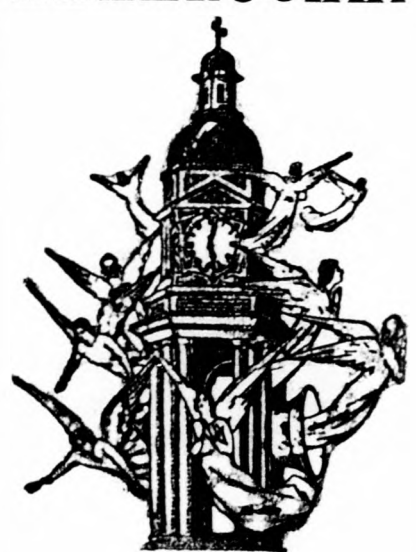
vásárolhatnak a

„HANGYA”

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vácson, herten, kanavász, zephir,
szövet, ház kény- és női-ruha, kendő, harisnya,
cércsa, pamut, szabóellék, valamint mindennemű
rövid-, kézmű-, konyhacé- és díszműtű. 4

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R. - T.

„ECCLESIA” ALAPÍTVÁNYA
BUDAPEST, IV., IRÁNYI-UTCA 27.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.